

Bundel van de Commissie Ruimte en Techniek van 3 september 2019

- 1 Opening
20.05 uur
Agenda Commissie Ruimte en Techniek 3 september 2019.docx
- 2.a Vaststellen concept besluitenlijst R&T d.d. 11-6-2019
Concept Besluitenlijst raadscommissie 11 juni 2019 Ruimte & Techniek.docx
- 2.b Vaststellen toezeggingenlijst (afgedaan tussen 30-5 en 22-8=2019)
Toezeggingen.xlsx
- 2.c Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht
- 2.d Terugkoppeling vanuit verbonden partijen
- 3 Aanvullend welstandsbeleid zonnepanelen in de beschermde mijnwijken; Gemeenteblad 2019/12 (versie 2)
20.25 - 21.00 uur
Weth. Palmen
Mw. Lelieveld/Dhr. Sloen
commissie 26-3: voorstel niet naar de raad
presidium 16-4: notitie wethouder; werkgroep instellen
werkgroep 18-6: afspraken voor de concept tweede versie
presidium 20-8: concept tweede versie naar commissie R&T
Raadsvoorstel 12 (versie 2 werkgroep) Vaststellen aanvullend welstandsbeleid Zonnepanelen in de beschermde mijnwijken.docx
Raadsvoorstel 12 (bijlage versie 2 werkgroep) Vaststellen aanvullend welstandsbeleid Zonnepanelen in de beschermde mijnwijken.docx
Raadsvoorstel 12 (bijlage) Verslag inspraakavond 12 december 2018.docx
- 4 Sluiting
21.00 uur
Concept Besluitenlijst raadscommissie 3 september 2019 Ruimte & Techniek.docx

Agenda Commissie Ruimte en Techniek

Datum	03-09-2019
Tijd	20:05 – 21:00
Locatie	Burgemeester Quint zaal
Voorzitter	Dhr. G.M.E. Gerards
Omschrijving	Hierbij nodig ik u uit voor de commissie Ruimte & Techniek in de Burgemeester Quintzaal van het bestuurscentrum. Voorafgaand vergadert de commissie Algemeen Bestuurlijke Aangelegenheden. Parallel vergadert de commissie Burgerzaken in de raadzaal van het bestuurscentrum. Aansluitend vergadert de commissie Middelen.

De stukken liggen ook ter inzage bij de griffie.

- 1 Opening**
20.05 uur
- 2.a Vaststellen concept besluitenlijst R&T d.d. 11-6-2019**
- 2.b Vaststellen toezeggingenlijst (afgedaan tussen 30-5 en 22-8=2019)**
- 2.c Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht**
- 2.d Terugkoppeling vanuit verbonden partijen**
- 3 Aanvullend welstandsbeleid zonnepanelen in de beschermde mijnwijken;
Gemeenteblad 2019/12 (versie 2)**
20.25 – 21.00 uur
Weth. Palmen
Mw. Lelieveld/Dhr. Sloen
commissie 26-3: voorstel niet naar de raad
presidium 16-4: notitie wethouder; werkgroep instellen
werkgroep 18-6: afspraken voor de concept tweede versie
presidium 20-8: concept tweede versie naar commissie R&T.
- 4 Sluiting**
21.00 uur

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE RUIMTE & TECHNIEK

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 11 JUNI 2019 OM 19.00 UUR

IN DE RAADZAAL VAN HET BESTUURSCENTRUM

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de raadscommissie Ruimte & Techniek, gehouden op dinsdag 11 juni 2019 om 19:00 uur in de Burgemeester Quintzaal. Aansluitend vergadert de raadscommissie Algemeen Bestuurlijke Aangelegenheden. Parallel vergadert de raadscommissie Burgerzaken en aansluitend de raadscommissie Middelen in de raadzaal van het bestuurscentrum.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via de griffie.

AANWEZIG COMMISSIE RUIMTE & TECHNIEK:

Voorzitter:	Dhr. G.M.E. Gerards (BCD)
Burger-commissieleden:	Dhr. F.W. Podbregar (BBB Lijst Palmen) Dhr. A. van der Linden (PAK) toehoorder Dhr. P.J.W.M. Vermeulen (PAK) Dhr. T. Theunissen (VVD) Dhr. R.A. DeLoach (BCD) Dhr. T.R.G. Lurken (SP) Dhr. T.G.F. Lückers (Lijst Borger) Mw. V.J.G.M. Braam (PvdA) Dhr. R.A.P. Claus (CDA)
Raadsleden:	Mw. S. Offermans (BBB Lijst Palmen) Dhr. J.H.T.J. van Oppen (VVD) Mw. M. Janssen (BCD) Dhr. H. Offermans (PvdA) Dhr. C.R.M. Claus (CDA)
College:	Burg. G.B.M. Leers Weth. J.M.H. Palmen
Notulist:	Mw. M.A.H. Reuling-Zinken
Ambtelijke ondersteuning:	Dhr. G. van der Wijst (agendapunt 2c) Dhr. M. Sloen (agendapunt 2c en 3) Dhr. O. v.d. Ruit (agendapunt 4)
Externe ondersteuning:	Geen
Participanten:	Geen

Track 1

Agendapunt 1: Opening

De voorzitter opent de vergadering om 19.00 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst Ruimte & Techniek d.d. 7-5-2019

De concept besluitenlijst van de raadscommissie Ruimte & Techniek d.d. 7-5-2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Agendapunt 2b: Vaststellen toezeggingenlijst (afgedaan tussen 24-4-2019 en 29-5-2019)

De toezeggingenlijst met de nummers 12, 6, 7 en 2 (2019), 41 (2017) en 105 (2015) is akkoord. De toezeggingen worden als afgedaan beschouwd.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht

In het kader van de actieve informatieplicht geeft burgemeester Leers een toelichting op de zienswijze van de gemeente Brunssum tav de ontwerpomgevingsvergunning Boschstraat; de stand van zaken mbt de vliegenoverlast, onderzoek Waterschap mbt lozingen en recente brand in de opslag, ambtelijk ondersteund door de heer Van der Wijst.

Track 2

In het kader van de Passieve informatieplicht heeft de fractie VVD vragen gesteld over brief aan de raad nr. 36. De wethouder beantwoordt de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door de heer Sloen.

Track 3

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen

De portefeuillehouders hebben geen terugkoppeling vanuit verbonden partijen.

Track 4

Agendapunt 3: Beleidsregel tijdelijke versoepeling compensatiesystematiek structuurvisie wonen Zuid-Limburg; Gemeenteblad 2019/42

Wethouder Palmen geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door de heer Sloen.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend concept raadsvoorstel/-besluit:

vast te stellen de navolgende beleidsregel tijdelijke versoepeling compensatiesystematiek Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg

Beleidsregel tijdelijke versoepeling compensatiesystematiek Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg (beleidsregel) VI:

Tijdelijke versoepeling:

Gedurende de periode van versoepeling van de compensatie worden woningbouwplannen beschouwd in vier categorieën. Voor elke categorie is aangegeven welke eventuele compensatie wordt verwacht. De reeds bestaande compensatiemogelijkheden blijven geldend als invulling van de compensatie.

1. UITZONDERINGSPLANNEN - GEEN COMPENSATIE

Dit betreffen de volgende woningbouwplannen, onder de voorwaarden zoals genoemd binnen de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en/of aanvullende beleidsregels:

- Studentenwoningen in de benoemde gemeenten (conform Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg).
- Woningbouw gericht op de doelgroep zorgbehoevenden (conform Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg/ geldende beleidsregel).
- Tijdelijke woningen (max. 10 jaar) (conform geldende beleidsregel).
- Woningbouw in Rijksmonumenten (conform Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg).

2. KWALITATIEF GOEDE PLANNEN - LICHT COMPENSATIE-REGIME

Dit betreffen woningbouwplannen ter grootte van maximaal 25 woningen gericht op betaalbare levensloopbestendige sociale huurwoningen (max. €720,42 huur per maand, voor met name starters) en middel-dure huurwoningen (tot max. € 950,00 huur per maand) en vergelijkbare betaalbare levensloopbestendige koopwoningen voor starters (max. prijsniveau tot en met de Starterslening-grens, provinciaal € 185.000,-) en voor senioren (tot max. NHG-grens: € 290.000,- VON).

Voorwaarde is wel, dat deze woningen gebouwd worden in de dorpskernen en de stedelijke centra. Dit in lijn met de kaders van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en het Provinciaal Omgevingsplan Limburg). Bijvoorbeeld: woningbouwprojecten in aanloopstraten of transformaties van commercieel vastgoed naar wonen in centra of kernen, bedoeld voor sociale doelgroepen, senioren en starters.

Licht compensatie-regime, d.w.z.:

- Compensatie door het schrappen van reeds bestaande harde plancapaciteit uit de regionale woningmarktprogrammering in een verhouding 1:1.
- Financiële compensatie door een percentage van de WOZ-waarde (7%) conform de regeling kleine woningbouwinitiatieven, maar dan voor maximaal 25 woningen.
- Een combinatie van compensatiemaatregelen een combinatie van bestaande en versoepelde compensatiemaatregelen.

3. VERNIEUWINGSPLANNEN - VERLICHT COMPENSATIE REGIME

Ondanks het overschot aan woningen (op termijn) op Zuid-Limburgs niveau, blijft er wel behoefte aan vernieuwing/vervanging van de bestaande woningvoorraad. Ook als een nieuw woningbouwplan niet onder '1. Uitzonderingsplannen' of onder '2. Kwalitatief goede plannen' valt, kan het een goed plan zijn in het kader van vernieuwing/vervanging van de bestaande woningvoorraad. Voor deze woningbouwinitiatieven blijven de kaders van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg in stand, zoals o.a. 'meer stad-meer land' (inbreiden voor uitbreiden). Ook voor deze categorie woningbouwinitiatieven t.b.v. vernieuwing/vervanging van de bestaande woningvoorraad is een tijdelijke versoepeling aan de orde, maar deze is zwaarder dan voor woningbouwplannen onder de categorie '2. Kwalitatief goede plannen' en betreft:

- compensatie door het schrappen van reeds bestaande harde plancapaciteit uit de regionale woningmarktprogrammering in een verhouding 1:2.
- een combinatie van bestaande en versoepelde compensatiemaatregelen.

4. KWALITATIEVE VERBETERING VAN WONINGBOUWPLANNEN

Daarnaast wordt het voor gemeenten óók mogelijk om op basis van een aangetoonde kwalitatieve verbetering (betere aansluiting op de behoefte/ PMC; product/markt-combinatie) van het woningbouwplan, harde plancapaciteit uit de regionale woningmarktprogrammering in een verhouding 1:1 te verplaatsen naar een andere locatie.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Track 5

Agendapunt 4: Rd 4 Begrotingswijziging 2019 en begroting 2020; Gemeenteblad 2019/41

Wethouder Palmen geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door de heer Van de Ruit.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend concept raadsvoorstel/-besluit:

In te stemmen met het voorstel tot begrotingswijziging 2019 en de ontwerpbegroting 2020 Reinigingsdiensten Rd4.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raad.

Track 6

Agendapunt 5: Initiatiefvoorstel PvdA "Operatie Steenbreek en bijen"; Gemeenteblad 2018/52

De heer Offermans, fractie PvdA, geeft een toelichting op het initiatiefvoorstel en beantwoordt de gestelde vragen. Het college licht haar wensen en bedenkingen toe.

De fractie PvdA agendeert het initiatiefvoorstel als “Besprekstuk” voor de raadsvergadering van 25 juni a.s.

Agendapunt 6: Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.45 uur.

Onderwerp	Datum toezegging	Nummer	Portefeuillehouder	Datum reactie	Afgedaan
diverse vragen BSGW	11-6-2019	18	Houben	10-7-2019	Ja

Oplegnotitie Vaststellen aanvullend welstandsbeleid "Zonnepanelen in de beschermde mijnwijken"
Registratiekenmerk 884427
Gemeentebladnr. 2019/12

Rol van de raad

De raad krijgt dit raadsvoorstel voorgelegd, omdat de gemeenteraad bevoegd is tot het vaststellen van (aanvullend) welstandsbeleid.

Context van het raadsvoorstel

Een korte beschrijving waarom het raadsvoorstel nu aan de raad voorgelegd wordt:

Ruim twee jaar geleden is een aanvang gemaakt met beleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken. Dit beleid is anticiperend ook al toegepast op diverse aanvragen om te peilen of het beleid ook werkbaar is. Het beleid is gedurende die twee jaar verder verfijnd en versoepeld. Het beleid is ongeschonden de inspraakprocedure door gekomen en kan nu met een kleine aanpassing (wederom een versoepeling thans ten behoeve van schilddaken) worden vastgesteld.

Het raadsvoorstel is op 26 maart 2019 aan de orde gekomen bij de raadscommissie. Er is toen besloten om een raadswerkgroep in te stellen om nog eens kritisch naar het beleid te kijken.

Deze raadswerkgroep is op 18 juni 2019 bijeen geweest en de volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

- Beleid zonnepanelen voor- en achterzijde;
- Mogelijkheden tot het maken van standaardtekeningen;
- Legesvrij;
- Schadeclaims;
- Illegale panelen.

In onderhavig raadsvoorstel worden deze onderwerpen nader toegelicht en wordt een advies dienaangaande afgegeven.

Daarnaast is ook de motie meegenomen die op 13 november 2018 is aangenomen (Gemeentebladnr. 2018/81).

Opties van het raadsvoorstel op hoofdlijnen

Aan de raad wordt voorgesteld het aanvullende welstandsbeleid vast te stellen. Er zijn geen andere opties in dit raadsvoorstel voorzien.

Wel wordt ambtelijk een strategie voorgesteld m.b.t. illegaal gerealiseerde panelen en daarbij is vermeld dat het de raad uiteraard vrij staat om zelf een strategie te bepalen.

Financiële / personele / juridische gevolgen?

Niet van toepassing.

Is achteraf meetbaar of de doelstellingen gehaald zijn?

Ja, gestreefd wordt naar een energieneutrale samenleving, maar wel met behoud van kwaliteit. In de toekomst zal blijken of deze doelstelling ook gehaald kan worden.

Is er een tijdpad bijgevoegd?

Niet van toepassing. Na vaststelling wordt het beleid zo spoedig mogelijk bekendgemaakt en dan zal het daags daarna in werking treden en toetsingskader zijn voor aangevraagde omgevingsvergunningen.

Zijn er bijlagen bijgevoegd of ter inzage?

1. Beleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken, versie 5 augustus 2019 (nr. 923418);

2. Beleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken, versie 19 februari 2019 (nr. 885660);
3. Verslag inspraakavond gehouden op 12 december 2019 (nr. 885222);
4. Motie van 13 november 2018, gemeentebladnr. 2018/81 (nr. 861842).

Raadsvoorstel

Tweede versie

Collegeverg. d.d. : 26 februari 2019
Registratiekenmerk : 884427
Gemeentebladnr. : 2019/12
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Behandelveorstelnr. : 884427
Portefeuillehouder : J.M.H. Palmen
Onderwerp : Vaststellen aanvullend welstandsbeleid "Zonnepanelen in de beschermde mijnwijken"
Raadsverg. d.d. : 17 september 2019
Uiterlijke beslisdatum : (Motivering, wettelijke verplichting c.q. toezegging)

Aan de raad,

Voorstel/ambtelijk advies

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2019/12;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 februari 2019, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed;

gehoord de raadscommissie d.d. 3 september 2019;

gelet op het bepaalde in artikel 12a en artikel 12 lid 4 van de Woningwet en artikel 2 en 4 van de gemeentelijke Inspraakverordening;

Besluit:

1. Vast te stellen het aanvullende welstandsbeleid (versie 5 augustus 2019) voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken;
2. Ermee in te stemmen dat de motie van 13 november 2018 (Gemeentebladnr. 2018/81) met de vaststelling van het beleid is afgedaan.

3. Aanleiding

De realisering van zonnepanelen in de beschermde mijnwijken heeft tot veel discussie geleid.

Er is een opgave in het kader van de energietransitie om zoveel als mogelijk energie duurzaam op te wekken, maar zonnepanelen kunnen het dakvlak en de totale uitstraling van een woning of wijk ook enorm ontsieren. In de meeste gevallen moet een gemeente dit voor lief nemen, want zonnepanelen zijn over het algemeen vergunningvrij. Echter voor dakvlakken in een beschermd stads-/dorpsgezicht, die tevens naar het openbaar gebied zijn gekeerd, heeft de wetgever afwegingsruimte voor de gemeente ingebouwd door een omgevingsvergunning voor het realiseren van zonnepanelen in deze wijken verplicht te stellen.

Elke gemeente kan dan zelf het gewenste kwaliteitsniveau vastleggen en bepalen of aan zonnepanelen in beschermde wijken al dan niet medewerking wordt verleend.

In den lande hebben veel gemeenten gekozen voor een 0-optie in wijken met een beschermde status. In Brunssum werden zonnepanelen in de beschermde mijnwijken eveneens niet met gejuich ontvangen. Echter de doelstellingen uit de Parkstad-Limburg Energietransitie (PALET) en meer specifiek het zonnepanelenproject, maakten het noodzakelijk om toch nog eens een goede belangenafweging te maken tussen enerzijds kwaliteit van woningen en wijken en anderzijds de noodzaak tot het duurzaam opwekken van energie.

Vervolgens zijn ambtelijk en in samenwerking met de stadsbouwmeester en de monumentdeskundige enkele criteria ontwikkeld. Die criteria betroffen kleurstelling, plaatsing op het dakvlak, de verwijderbaarheid van de panelen, etc...

Daarmee is gedurende een aantal maanden gepioneerd. Aan de hand van de praktijkgevallen zijn de criteria aangepast en in de meeste gevallen zelfs versoepeld.

In juli 2018 zijn de concept-beleidsregels voorgelegd aan het college en medio augustus 2018 is uw raad in de gelegenheid gesteld om uw mening over het concept-beleid te geven. Vervolgens heeft het college op 30 oktober 2019 besloten om de inspraakprocedure op te starten en een reactie gegeven op de ingebrachte reacties van de raadsfracties (zie collegevoorstel nr. 856078). Het ontwerp-beleid is vanaf 6 december 2018 t/m 16 januari 2019 voor eenieder ter inzage gelegd. Op 12 december 2018 heeft een openbare inspraakavond plaatsgevonden waarvan bijgaand verslag is gemaakt. Gedurende de zienswijzenprocedure zijn geen reacties ingekomen.

Op 26 maart 2019 heeft de raadscommissie besloten om dit onderwerp nog eens voor te leggen aan een raadswerkgroep. Er zijn toen enkele voorstellen gedaan. Deze voorstellen zijn in onderdeel 7. "Argumenten / overwegingen" nader besproken en voorzien van een ambtelijk advies.

Op 13 november 2018 is overigens een motie aangenomen om burgers duidelijkheid te geven over de (on)mogelijkheden tot het realiseren van zonnepanelen in de beschermde mijnwijken. Met het onderhavige beleid is deze motie afgedaan.

4. Probleemstelling

Aandachtspunt blijft een goede balans tussen kwaliteit en duurzaamheid. Dit is ook gebleken gedurende de inspraakavond.

Met het onderhavige beleid denken wij die balans tussen kwaliteit en duurzaamheid te hebben gevonden. In ieder geval biedt het beleid ruimte voor het opwekken van duurzame energie en blijft de kwaliteit van de beschermde mijnwijken gewaarborgd. Ons inziens is het onderhavige ontwerp-beleid dan ook gereed om door de raad te worden bekrachtigd.

5. Doelen / beoogd resultaat

a. wat willen we bereiken? In het kader van de duurzaamheidsdoelstelling meewerken aan het realiseren van zonnepanelen, maar in de beschermde mijnwijken en op monumenten wel met behoud van de aanwezige kwaliteit.

b. wat gaan we ervoor doen?

- **inschakeling Beter Buren wenselijk / mogelijk?** Voor deze beleidsontwikkeling is inschakeling van Beter Buren niet aan de orde.

- **zelf initiatief nemen e/o initiatief burgers / maatschappelijk middelveld / bedrijfsleven bevorderen?** Het opstellen van beleid is noodzakelijk om aan de duurzaamheidsdoelstelling te kunnen voldoen en tegelijkertijd kwaliteit van woningen en wijken te waarborgen. Derhalve is door de gemeente zelf het initiatief gekomen om beleidsmatig de uitgangspunten vast te leggen. Burgers zijn hier middels inspraak wel in betrokken.

c. hoe meten we of het beoogde resultaat is bereikt?

- **indicator:** In kwantitatieve zin de hoeveelheid zonnepanelen die gerealiseerd worden en in kwalitatieve zin de wijze waarop de zonnepanelen op het dakvlak zijn geplaatst.

- **bron:** Aanvullende welstandsbeleid omtrent zonnepanelen in de mijnwijken.

6. Kaders

a. algemene beleidskaders (landelijk / provinciaal / lokaal): De wetgever bepaalt welke zonnepanelen vergunningplichtig zijn of niet. In de meeste gevallen zijn zonnepanelen op monumenten vergunningplichtig. In de beschermde mijnwijken zijn ze alleen vergunningplichtig indien het betreffende dakvlak naar openbaar gebied gekeerd is (kan ook een voor auto's toegankelijk achterpad zijn). De gemeente bepaalt of de vergunning verleend of geweigerd moet worden en legt een kader hiervoor vast in een beleidsdocument.

b. autonoom beleid / taken in medebewind? Autonoom beleid

c. past het voorstel in de strategische visie?

- **ja**

- **toelichting:** In de Strategische Visie wordt ingezet op behoud en opwaardering van de cultuurhistorische waarden van de mijnkolonieën (Onder 'Brunssum leeft'). Verder wordt ingezet op het op duurzame wijze ontwikkelen van woningen en werkgelegenheid en het benutten van groene energie (onder 'Brunssum, dé tuinstad van Parkstad Limburg')

d. relatie met programmabegroting?

- **programma:** 11 Volkshuisvesting en RO

- **beleidscluster/taakveld:** Ruimtelijke ordening

7. Argumenten / overwegingen

Zoals vermeld zijn gedurende de inspraakprocedure geen zienswijzen ingekomen. Tijdens de inspraakavond zijn wel diverse reacties ingekomen en daaruit kwam eigenlijk naar voren dat ook de burger kiest voor kwaliteit. Het verslag van deze inspraakavond treft u bijgaand aan.

Ambtelijk is geconstateerd dat op één onderdeel een versoepeling van het beleid gewenst is. In de sneltoetscriteria is

namelijk opgenomen dat panelen / collectoren in een aaneengesloten rechthoekig of vierkant vlak worden aangebracht. Voor schilddaken (daktype dat wordt gevormd door twee driehoekige schilden of dakvlakken aan de korte kant en twee trapeziumvormige schilden aan de lange kant van het gebouw) is nu bepaald dat de zonnepanelen in een aaneengesloten en trapsgewijs verband mogen worden aangebracht.

Een raads werkgroep heeft nog eens kritisch naar het beleid gekeken en de voorstellen dienaangaande worden hierna verder besproken.

Raads werkgroep 18 juni 2019

Beleidsregels voor- en achterzijde

Zonnepanelen zijn aan de achterzijde vergunningplichtig indien de achterzijde naar openbaar gebied is gekeerd. Dat openbare gebied kan ook een achterpad zijn dat met de auto toegankelijk is. In het huidige beleid gelden aan de achterzijde dezelfde regels als aan de voorzijde.

De raads werkgroep is van mening dat voor de achterzijde geen nadere regels moeten gelden en dat daar zonnepanelen in alle vormen en maten mogelijk moeten kunnen zijn.

Ambtelijk advies

De stadsbouwmeester, monumentdeskundige en de Rijksdienst pleiten voor uniformiteit en zien voor- en achterzijde graag op dezelfde wijze uitgevoerd. Ook tijdens de inspraakavond heeft een aantal inwoners aangegeven dat zij ook aan de achterzijde graag uniforme regels zien.

Daar staat tegenover dat indien er geen achterpad aanwezig is de zonnepanelen vergunningvrij en dus zonder nadere regels kunnen worden opgericht.

Een achterpad wordt in principe alleen door aanwonenden gebruikt. Vraag is nu of het blikveld vanuit een achtertuintje zonder achterpad (zonnepanelen vergunningvrij) zoveel anders is dan vanuit een achterpad (zonnepanelen vergunningplichtig). Kortom, moet de stedenbouwkundige kwaliteit gezien vanuit een achterpad nu strenger worden beoordeeld dan vanuit een achtertuintje zonder achterpad waar de zonnepanelen vergunningvrij zijn?

Ambtelijk gezien kan ermee ingestemd worden om voor zonnepanelen op een woning gelegen aan een achterpad geen nadere regels te stellen. Wel blijft het wenselijk om regels te stellen voor zonnepanelen op het achterdakvlak dat gekeerd is naar openbaar gebied in de vorm van openbaar groen, openbare parkeerplaats, een straat, water, e.d.

Het beleid zal op dit onderdeel dan ook worden aangepast.

Standaardtekeningen

De raads werkgroep zou het de burger graag eenvoudiger willen maken door standaardtekeningen te ontwikkelen net zoals dat eerder gebeurd is voor diverse bouwwerken in het beschermde stads- en dorpsgezicht.

Ambtelijk advies

Er zijn zoveel soorten en maten zonnepanelen en zoveel verschillende soorten dakvlakken dat het onmogelijk is om een of meerdere standaardtekeningen te maken. Daarnaast beoordeelt de leverancier per geval hoe de zonnepanelen, mede gelet op rendement, het dakvlak en de aansluitingsmogelijkheden, het beste geplaatst kunnen worden. Tenslotte bepalen bewoners zelf ook hoeveel zonnepanelen ze willen realiseren en of ze dan het totale dakvlak benutten of slechts een gedeelte.

Het maken van standaardtekeningen is dus geen optie.

Legesvrij

De raads werkgroep wenst dat vergunningplichtige zonnepanelen legesvrij zijn.

Ambtelijk advies

Alle vergunningplichtige bouwwerken (dus ook zonnepanelen) zijn legesvrij indien deze bouwwerken zonder de status "Beschermd stads- en dorpsgezicht" vergunningvrij zouden zijn. Dit is dus al in de legesverordening bepaald.

Schadeclaims

De raads werkgroep vraagt zich af of dit beleid en een eventuele versoepeling zou kunnen leiden tot schadeclaims door burgers die eerder zonnepanelen hebben aangeschaft en geconfronteerd zijn met strengere en misschien ook duurdere

randvoorwaarden of door burgers die een weigering op hun vergunningaanvraag hebben ontvangen.

Voorbeeld:

- Iemand kon alleen een vergunning krijgen voor zonnepanelen aan de achterzijde indien deze zwart en zonder zichtbare randen werden geplaatst en thans wordt het ook mogelijk om blauwe met zilveren rasters aan de achterzijde te plaatsen. De betreffende burger had liever deze laatste genoemde soort panelen gehad en heeft ook (aantoonbaar) meer betaald voor zijn zwarte panelen.
- Iemand heeft een vergunning voor blauwe panelen aan de achterzijde aangevraagd en deze vergunning is geweigerd.

Ambtelijk advies

Een vergunningaanvraag wordt altijd getoetst aan het op dat moment geldende beleid of indien er geen beleid is aan de hand van een stedenbouwkundige ad hoc overweging of een advies van een derde zoals bijvoorbeeld een stadsbouwmeester / monumentdeskundige. Een beleid is immers niet altijd meteen voorhanden en daarnaast kan wel bestaand beleid op basis van nieuwe inzichten ook aangepast worden.

De aanvrager gaat vervolgens akkoord met de beslissing op de vergunningaanvraag of tekent bezwaar en eventueel beroep en hoger beroep aan. Dit kan leiden tot nieuwe besluitvorming en indien de eerdere besluitvorming onrechtmatig is kan ook sprake zijn van een schadevergoeding. De vergunning of weigering daarvan kan ook meteen of na afloop van een juridische procedure onherroepelijk worden. Op dat moment is de verleende of geweigerde vergunning een rechtmatig overheidsbesluit en is er dus ook geen sprake van een schadevergoedingsplicht.

Ook niet indien het beleid nadien wordt gewijzigd. De aanvrager zou hooguit de gemeente kunnen vragen alsnog vergunning te verlenen voor zijn gewenste bouwwerk, omdat deze nu wel past in het desbetreffende beleid.

Illegale panelen

De raadswerkgroep wenst te vernemen hoe de gemeente om gaat met panelen die zonder vergunning en eventueel in strijd met het beleid zijn gerealiseerd.

Ambtelijk advies

De gemeente heeft een beginselplicht tot handhaving. Overtreders, die in dit geval zonnepanelen zonder vergunning hebben geplaatst, moeten dus aangeschreven worden.

In principe gaat dit als volgt in zijn werk:

- Burgers die zonder verplichte vergunning zonnepanelen hebben geplaatst die passen in het vastgestelde beleid, worden verzocht hiervoor alsnog een vergunning aan te vragen. De vergunning wordt dan verleend. Indien geen vergunning wordt aangevraagd, wordt de betreffende burger verzocht de panelen te verwijderen en indien nodig volgen verdere handhavingsmaatregelen.
- Burgers die zonder verplichte vergunning zonnepanelen hebben geplaatst die niet passen in het vastgestelde beleid, worden verzocht de betreffende panelen te verwijderen, eventueel te vervangen door panelen die passen in het beleid inclusief vergunningaanvraag en indien nodig volgen verdere handhavingsmaatregelen.

Opties

Een optie is om te kijken naar de ernst van de overtreding. Dit wordt dan per geval beoordeeld en per geval wordt maatwerk geleverd middels een gedoogbeschikking waarin wordt bepaald dat de gemeente geen gebruik zal maken van haar beginselplicht tot handhaving, maar indien de panelen t.z.t. worden vervangen dan zal dit moeten gebeuren met inachtneming van de op dat moment geldende wet- en regelgeving. De betreffende bewoner behoudt dan wel het risico dat een andere belanghebbende (bijvoorbeeld de bureu) een verzoek om handhaving indienen en de gemeente zal dan alsnog iets met de overtreding moeten doen.

Bij hele kleine overtredingen die verder niet echt ontsierend zijn zou ook een vergunning verleend kunnen worden in afwijking van het beleid. Dit moet dan echter per geval beoordeeld en ook goed gemotiveerd worden.

Daarnaast kan ook een 0-situatie worden vastgelegd, waarbij iedereen die vóór een bepaalde datum zonnepanelen heeft opgericht, vergunning krijgt ongeacht of deze wel of niet in het beleid passen. Wordt geen vergunning aangevraagd dan volgen alsnog handhavende maatregelen.

Advies

Ambtelijk wordt geadviseerd om zoveel als mogelijk recht in de lijn te blijven en de wet en het beleid te volgen. Deze werkwijze is wettelijk gezien de enige optie en vanuit het gelijkheidsbeginsel de best te verantwoorden handelswijze. Het

kan immers niet zo zijn dat mensen beloond worden voor onrechtmatig handelen en andere mensen gestraft worden omdat zij wel keurig een vergunning hebben aangevraagd en daarbij zijn geconfronteerd met bepaalde randvoorwaarden.

In bepaalde omstandigheden kan echter maatwerk verantwoord zijn. Stel nu dat twee burens allebei dezelfde soort panelen illegaal hebben geplaatst of de kleurstelling volgens het beleid is, maar de ligging niet of andersom de kleurstelling niet conform het beleid is, maar de ligging wel.

Een en ander zal echter per geval beoordeeld moeten worden en dit kan het beste door eerst een totaalanalyse te maken van alle illegaal gerealiseerde panelen. Hieruit wordt dan gedestilleerd welke soort overtredingen begaan zijn, waarna een ordening plaatsvindt op basis van de ernst van de overtreding. Op basis van die ordening wordt gedoogd, gelegaliseerd of gehandhaafd.

De betreffende analyse inclusief ambtelijk advies wordt dan aan het college (als bevoegd orgaan) ter besluitvorming voorgelegd waarna vervolgens de noodzakelijke acties worden uitgevoerd.

Het staat de raad evenwel vrij om zelf een plan van aanpak m.b.t. illegale gevallen vast te stellen en het college op te dragen conform die aanpak te handelen.

Gevolgen beleid

Uit het voorgaande volgt dat het beleid op één onderdeel wordt aangepast.

Bij zonnepanelen aan de achterzijde van een woning die aan een achterpad is gelegen, worden namelijk geen nadere randvoorwaarden meer gesteld. Samenvattend betekent dit het volgende:

- Zonnepanelen aan de voorzijde moeten voldoen aan bepaalde randvoorwaarden;
- Voor zonnepanelen aan de zijzijde en de achterzijde gelden alleen nadere randvoorwaarden, indien het betreffende dakvlak is gelegen aan openbaar toegankelijk gebied in de vorm van een weg, groenvoorziening, water of iets dergelijks.
- Voor zonnepanelen die aan de achter- of zijzijde grenzen aan particulier terrein of aan een achterpad (toegankelijk voor voetgangers of autoverkeer) gelden geen nadere randvoorwaarden.

Dit geldt overigens alleen voor panden van vóór 1970. Voor panden na 1970 waren immers aan de voor- en achterzijde al geen nadere voorwaarden meer gesteld, tenzij daar ingevolge het bestemmingsplan "Beschermd Dorpsgezicht Mijnskoloniën Brunssum" een specifieke aanduiding op rust.

De aanpassingen zijn reeds in het beleid opgenomen (versie 5 augustus 2019) onder hoofdstuk 3.2 en 3.3 (geel gemarkeerd).

Volledigheidshalve is in hoofdstuk 3.4 een hardheidsclausule opgenomen om incidenteel af te kunnen wijken van het beleid. Met name voor gevallen die in het onderhavige beleid niet voorzien konden worden. Afwijking van het beleid is alleen mogelijk indien de stadsbouwmeester / monumentendeskundige geraadpleegd wordt en de afwijking moet goed gemotiveerd worden.

8. Advies

1. Vast te stellen het aanvullende welstandsbeleid (versie 5 augustus 2019) voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken;
2. Ermee in te stemmen dat de motie van 13 november 2018 (Gemeentebladnr. 2018/81) met de vaststelling van het beleid is afgedaan.

9. Aanpak / uitvoering

a. financiële gevolgen en dekking

Het beleid is intern opgesteld en daar zijn dus geen verdere kosten mee gemoeid. Er is alleen sprake van locatiekosten (ruimte en catering) voor gebruik van de Brikke Oave ten behoeve van de gehouden inspraakavond.

- **kosten:** € 199,82 inclusief BTW (incidenteel)
- **dekking (product- / activiteitscode):** Produkt "Bestemmingsplannen" (810001)
- **restantbudget na aftrek kosten:** € 80.000,= (bedoeld voor verdere implementatie Omgevingswet)
- **restantbudget voldoende om resterende verplichtingen te dekken:** ja

b. risico's?

- **omschrijving risico ('s): financieel / anders t.w.:** De gemeente heeft een bepaalde vrijheid om beleid op te stellen en het beleid is in afdoende mate doorbesproken met de deskundigen op dit gebied. Bij vergunningverlening of toezicht en handhaving op basis van het beleid wordt een normaal procesrisico gelopen (bezwaar, beroep en hoger beroep).

- **omschrijving beheermaatregelen:** Niet van toepassing

- **gevolgen voor weerstandsvermogen:** Niet van toepassing

c. tijdpad / mijlpalen / vervolgtraject / evaluatie

Indien uw raad het aanvullende welstandsbeleid vaststelt, wordt dit beleid gepubliceerd en treedt het beleid in werking.

Tegen het vastgestelde beleid staan geen rechtsmiddelen open.

Vergunningaanvragen die zien op de realisering van zonnepanelen / -collectoren worden getoetst aan het onderhavige beleid.

Daarnaast wordt geïnventariseerd welke panelen zonder vergunning zijn opgericht en zodra het beleid is vastgesteld, kan worden beoordeeld of vergunningverlening alsnog mogelijk is. Dit traject zal verder via het college lopen.

d. uitvoerende partners intern en extern (werkstructuur): De afdeling Publieksdiensten, stadsbouwmeester en monumentdeskundige zijn nauw betrokken bij de totstandkoming van dit beleid.

e. communicatie intern en extern?

Communicatie over het beleid vindt plaats via een officiële publicatie en tevens wordt op de gemeentelijke website onder het zonnepanelenproject tevens een link naar het vastgestelde beleid opgenomen.

- advies / instemming / informatie OR:

Niet van toepassing, want het betreft hier geen personele aangelegenheid.

- **persbericht:** In overleg met de voorlichters zal bekeken worden op welke wijze de vergunningplicht van zonnepanelen in de beschermde mijnwijken, alsmede dit beleid zo goed mogelijk naar buiten gebracht kan worden.

- **terinzagelegging:** Het beleid wordt beschikbaar gesteld via www.overheid.nl.

- **overig extern:** Niet van toepassing.

10. Bijlagen

1. Beleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken, versie 5 augustus 2019 (nr. 923418);

2. Beleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken, versie 19 februari 2019 (nr. 885660);

3. Verslag inspraakavond gehouden op 12 december 2019 (nr. 885222);

4. Motie van 13 november 2018, gemeentebladnr. 2018/81 (nr. 861842).

Het college van burgemeester en wethouders,

wnd. burgemeester.

secretaris.

Raadsbesluit

Tweede versie

Gemeentebld nr. : 2019/12
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 884427

De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebldnummer 2019/12;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 26 februari 2019, afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Vastgoed;

gehoord de raadscommissie d.d. 3 september 2019;

gelet op het bepaalde in artikel 12a en artikel 12 lid 4 van de Woningwet en artikel 2 en 4 van de gemeentelijke Inspraakverordening;

Besluit:

1. Vast te stellen het aanvullende welstandsbeleid (versie 5 augustus 2019) voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken;
2. Ermee in te stemmen dat de motie van 13 november 2018 (Gemeentebldnr. 2018/81) met de vaststelling van het beleid is afgedaan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van

De Raad voornoemd,

voorzitter.

griffier.

Beleid voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken

Versie: 5 augustus 2019

Vastgesteld op 17 september 2019

Managementsamenvatting

Mede door het zonnepanelenproject Parkstad heeft het realiseren van zonnepanelen een enorme toevlucht genomen. Het realiseren van zonnepanelen op daken van woningen en (bedrijfs)gebouwen is in de meeste gevallen vergunningvrij.

Voor het plaatsen van zonnepanelen op een monument is bijna altijd een omgevingsvergunning nodig. Voor het plaatsen van zonnepanelen op een dakvlak dat in een aangewezen beschermd stads- en dorpsgezicht naar openbaar gebied is gekeerd, is tevens een omgevingsvergunning benodigd.

De wetgever heeft dit zo geregeld omdat dergelijk panden / wijken een bepaalde kwaliteit uitstralen en cultuurhistorische waarde hebben die zoveel als mogelijk behouden moet blijven. In veel gemeenten is dan ook beleidsmatig vastgelegd dat zonnepanelen op monumenten en in beschermde stads- en dorpsgezichten niet wordt toegestaan en dat daar dus geen vergunning voor wordt afgegeven.

Daar staat tegenover dat we een duurzaamheidsdoelstelling hebben (ingevolge PALET) en ook zoveel mogelijk mensen de gelegenheid willen bieden om duurzame energie op te wekken.

Bovendien kunnen zonnepanelen worden aangebracht zonder dakpannen te beschadigen en gelet op alle ontwikkelingen in de energietransitie zullen over tientallen jaren zonnepanelen misschien helemaal niet meer nodig zijn en kan het dakvlak weer geheel in de oude staat worden teruggebracht.

De gemeente Brunssum wil dan ook niet, zoals veel gemeenten, zonnepanelen op panden met een beschermde status verbieden. De gemeente Brunssum ziet ruimte om zonnepanelen, ook indien deze naar openbaar gebied gekeerd zijn, toch mogelijk te maken. Met het oog op het behoud van kwaliteit en het behoud van de woningwaarde in die beschermde gebieden zijn daar wel een aantal spelregels aan gekoppeld. Dit kan uiteraard gevolgen hebben voor het te behalen rendement, maar een beperking is nog altijd beter dan iets helemaal niet toestaan.

De spelregels, die in het onderhavige beleidsstuk zijn opgenomen, zijn besproken met onze stadsbouwmeester, onze monumentendeskundige en met het Steunpunt Archeologie & Monumentenzorg Limburg (SAM). Allen hebben begrip voor de duurzaamheidsopgave en zijn van mening dat met deze spelregels aan de kwaliteit en cultuurhistorische waarde de minste afbreuk wordt gedaan. Vanuit de deskundigen is dus volmondig ja tegen dit beleidsvoornemen geuit.

Een raadswerkgroep heeft een kleine nuancering aangebracht met betrekking tot zonnepanelen aan de achterzijde.

Ten behoeve van lopende aanvragen wordt reeds geanticipeerd op dit beleid. Een en ander om het realiseren van zonnepanelen niet te stagneren, maar wel met het oog op het behoud van kwaliteit.

Kortom, duurzaamheid en behoud van cultuurhistorische waarden gaan hand in hand in deze beleidsnota!

Inhoud

Managementsamenvatting	2
Inleiding.....	4
1. Waarom dit beleid?	5
2. Juridisch kader	6
2.1 Wettelijk kader	6
2.2 Planologisch kader.....	7
2.3 De Welstandsnota	8
3. Beleidskader	9
3.1 Reikwijdte van het beleid	9
3.2 Systematiek van het beleid	10
3.3 Sneltoetscriteria	12
A) Het plaatsen van zonnepanelen is géén optie:	12
B) Platte daken	12
C) Hellende dakvlakken bij panden van vóór 1970	12
D) Hellende dakvlakken bij panden van na 1970	13
E) Op erven.....	13
3.4 Hardheidsclausule	14
4. Proces	15

Inleiding

Steeds vaker worden zonnepanelen op daken geplaatst om duurzaam energie op te wekken.

De acht samenwerkende Parkstadgemeenten (Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Nuth, Onderbanken, Simpelveld en Voerendaal) hebben de ambitie geformuleerd om in 2040 een energieneutrale regio te zijn. Om die ambitie te realiseren worden diverse projecten uitgevoerd waaronder het Zonnepanelenproject Parkstad, dat aan 7.250 particuliere huishoudens, bedrijven en verenigingen met een kleinverbruikersaansluiting van maximaal 3×80 ampère de kans biedt te investeren in duurzaamheid.

In de meeste gevallen kunnen deze zonnepanelen zonder vergunning geplaatst worden. In een aantal gevallen is echter wel een vergunning benodigd, bijvoorbeeld indien het gebouw waarop de zonnepanelen worden geplaatst is aangewezen als een monument of indien het betreffende gebouw gelegen is in een beschermd stads- of dorpsgezicht.

Op 21 januari 2009 zijn vijf mijnwerkerskoloniën, twee parken en het voormalige mijnspoortracé door het Rijk aangewezen tot “Beschermd Dorpsgezicht Mijnskoloniën Brunssum”. Het betreft hier het grootste aaneengesloten beschermd dorpsgezicht van Nederland en het aangewezen gebied omvat ook een groot deel van het Brunssumse grondgebied.

Het betreffende gebied heeft bepaalde kwaliteiten die niet zomaar aangetast mogen worden. Voor het plaatsen van zonnepanelen is derhalve in de meeste gevallen een omgevingsvergunning benodigd. Er is echter nog geen kader ontwikkeld op basis waarvan een aanvraag om een omgevingsvergunning kan worden verleend of kan worden geweigerd.

Nu steeds vaker zonnepanelen worden geplaatst en een groot deel van Brunssum is aangewezen als beschermd dorpsgezicht is het wenselijk om een beleidslijn vast te leggen, zodat duidelijk wordt op welke wijze zonnepanelen in deze gebieden kunnen worden gerealiseerd en in welke gevallen het plaatsen van zonnepanelen echt niet haalbaar is.

Een en ander heeft geleid tot het opstellen van onderhavig kader en dat kader is als volgt vormgegeven.

Uit hoofdstuk 1 volgt waarom het zo belangrijk is om beleid vast te stellen voor de beschermde gebieden.

In hoofdstuk 2 is het juridisch kader beschreven waarbij achtereenvolgens wordt ingegaan op de wettelijke bepalingen, het planologisch kader en de Welstandsnota.

In hoofdstuk 3 treft u het beleid aan. Hierbij wordt eerst verwezen naar de reikwijdte van het beleid, de systematiek /motivering van het beleid en vervolgens zijn de voorwaarden (in de vorm van sneltoetscriteria) voor het plaatsen van zonnepanelen in de beschermde mijnwijken benoemd. Ook is een hardheidsclausule opgenomen om incidenteel van het beleid af te kunnen wijken.

In hoofdstuk 4 is het beleidsproces beschreven.

1. Waarom dit beleid?

De opwekking van duurzame energie staat hoog in het vaandel. Een relatief eenvoudige manier is het plaatsen van zonnepanelen. Dit wordt echter niet altijd even mooi uitgevoerd. Daar waar deze vergunningvrij zijn, hebben wij (helaas) geen invloed op de wijze van plaatsen.

Zoals beschreven in de inleiding heeft het door het Rijk aangewezen beschermd stads- en dorpsgezicht bepaalde kwaliteiten die we niet zomaar teniet moeten laten gaan. Juist daarom heeft de wetgever voor deze gebieden bepaald dat zonnepanelen in een aantal gevallen vergunningplichtig zijn. Dit maakt dat je sturing kunt geven aan de wijze van plaatsen en daarmee kunnen onderstaande excessen (overigens geen Brunssumse panden) in deze waardevolle gebieden voorkomen worden.

2. Juridisch kader

Het juridische kader wordt gevormd door de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en het Besluit omgevingsrecht (Bor), de van toepassing zijnde bestemmingsplannen / beheersverordeningen en de Welstandsnota.

2.1 Wettelijk kader

Op basis van artikel 2.1 Wabo is het verboden een bouwwerk te bouwen zonder omgevingsvergunning. In datzelfde artikel is evenwel opgenomen dat bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat dit verbod in bepaalde categorieën van gevallen niet van toepassing is.

In artikel 2 van bijlage II van het Bor is bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning niet benodigd is. Meer specifiek is in de aanhef en lid 6 van dit artikel opgenomen dat een omgevingsvergunning niet vereist is voor:

“een collector voor warmteopwekking of een paneel voor elektriciteitsopwekking op een dak, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

a. indien op een schuin dak:

1°. binnen het dakvlak,

2°. in of direct op het dakvlak, en

3°. hellingshoek gelijk aan hellingshoek dakvlak,

b. indien op een plat dak: afstand tot de zijkanten van het dak ten minste gelijk aan hoogte collector of paneel, en

c. indien de collector of het paneel niet één geheel vormt met de installatie voor het opslaan van het water of het omzetten van de opgewekte elektriciteit: die installatie aan de binnenzijde van een bouwwerk is geplaatst;”

Uit artikel 4a lid 1 van bijlage II van het Bor volgt dat een omgevingsvergunning wel vereist is indien een collector of paneel wordt aangebracht aan een monument, tenzij het wordt aangebracht op een deel van het monument dat uit oogpunt van Monumentenzorg geen monumentale waarde heeft of bij een monument (artikel 4a lid 1b van bijlage II Bor).

Uit artikel 4a lid 2b onder 2° van bijlage II van het Bor volgt dat voor een dergelijk bouwwerk in een als beschermd stads- of dorpsgezicht aangewezen gebied eveneens een omgevingsvergunning is vereist, tenzij het zonnepaneel wordt bevestigd aan een achtergevel of achterdakvlak en deze achtergevel of achterdakvlak niet naar het openbaar toegankelijk gebied is gekeerd.

Het openbaar toegankelijk gebied is als volgt gedefinieerd:

“weg als bedoeld in [artikel 1, eerste lid, onder b, van de Wegenverkeerswet 1994](#), alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar vaarwater en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen

toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen door langzaam verkeer;”

Hieruit volgt dat ook achterpaden die bestemd / toegankelijk zijn voor gemotoriseerd verkeer vallen onder de definitie van ‘openbaar toegankelijk gebied’.

Kortom, indien in het als beschermd dorpsgezicht aangewezen gebied zonnepanelen aan de voorzijde worden gerealiseerd of aan de zij- / achterzijde en deze zij- / achterzijde naar openbaar toegankelijk gebied is gekeerd – zoals bijvoorbeeld een weg of voor auto’s bestemde achterpaden – dan is altijd een omgevingsvergunning voor de plaatsing van deze zonnepanelen benodigd. Voor monumenten geldt in bijna alle gevallen hetzelfde.

Het plaatsen van zonnepanelen / zonnecollectoren op de grond is niet expliciet opgenomen in het Bor. Wel zijn andere bouwwerken (geen gebouw zijnde) ingevolge artikel 2, lid 21, van bijlage II van het Bor vergunningvrij indien deze niet hoger zijn dan 1 meter, en de oppervlakte niet meer bedraagt dan 2 m². In veel gevallen zullen stellages met zonnepanelen op de begane grond dus al snel vergunningplichtig zijn.

2.2 Planologisch kader

Een aanvraag om een omgevingsvergunning wordt altijd getoetst aan het ter plaatse vigerende bestemmingsplan of de beheersverordening.

Voor de vijf mijnkoloniën inclusief het mijnspoortracé is op 14 april 2015 het bestemmingsplan “Beschermd Dorpsgezicht Mijnkoloniën Brunssum” vastgesteld. De twee aangewezen parken (Vijverpark en Schutterspark) zijn respectievelijk opgenomen in de bestemmingsplannen “Centrum” en “Schutterspark” uit 2010. Verder kent de gemeente Brunssum alleen door het Rijk aangewezen monumenten. Deze liggen verspreid in Brunssum en daarop zijn diverse planologische regimes van toepassing.

Normaliter worden zonnepanelen in bestemmingsplannen en beheersverordeningen beschouwd als ondergeschikte bouwdelen waarvoor de in het bestemmingsplan of beheersverordening opgenomen regels niet van toepassing zijn. Deze passen dus in beginsel altijd in het bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan “Beschermd Dorpsgezicht Mijnkoloniën Brunssum” is evenwel bepaald dat deze uitzondering niet geldt aan de voorzijde van een pand dat is gelegen op gronden met de aanduiding ‘specifieke bouwaanduiding – karakteristieke bouwstijl mijnkolonie’ en bij ‘waarde cultuurhistorische elementen’. In die gevallen is het toevoegen van zonnepanelen in strijd met het bestemmingsplan.

Kortom, indien zonnepanelen worden gerealiseerd aan de voorzijde van een pand dat gelegen is in het bestemmingsplan “Beschermd Dorpsgezicht Mijnkoloniën Brunssum” en de betreffende grond is aangeduid als ‘specifieke bouwaanduiding – karakteristieke bouwstijl mijnkolonie’ en bij ‘waarde cultuurhistorische elementen’, dan past het zonnepaneel niet in het bestemmingsplan en dient

ofwel een afwijking te worden verleend of dient de vergunning te worden geweigerd. Betreft het een zonnepaneel aan de voorzijde waarbij de genoemde aanduidingen niet van toepassing zijn of indien de zonnepanelen aan de achterzijde worden geplaatst dan past het zonnepaneel wel in het bestemmingsplan en kan de omgevingsvergunning verleend worden, behoudens hetgeen is opgenomen in de Welstandsnota.

2.3 De Welstandsnota

In de Welstandsnota, die op 14 april 2015 is vastgesteld, is niets opgenomen over het plaatsen van zonnepanelen en –collectoren. Wel is een passage opgenomen over technische installaties, maar dit lijkt meer te zijn gericht op een airco die nogal eens aan de gevel wordt geplaatst.

In de Welstandsnota is wel een hoofdstuk gewijd aan het beschermde dorpsgezicht. Beleidsmatig geldt het volgende:

“Het beleid is gericht op het in stand houden van de stedenbouwkundige en architectonische samenhang en kwaliteit en de bijzondere cultuurhistorische waarde voor Brunssum en heel Nederland.”

Een belangrijk aandachtspunt is om *“de symmetrie en samenhang in gevels en dakvlakken in stand te houden.”*

Hieruit volgt dat het plaatsen van zonnepanelen in strijd zou kunnen zijn met de Welstandsnota aangezien symmetrie en samenhang van dakvlakken door het plaatsen van zonnepanelen aangetast zou kunnen worden.

Dit wordt thans per geval door de Stadsbouwmeester bekeken en beoordeeld.

De bedoeling van dit beleid is om vóóraf duidelijk weer te geven welke (on)mogelijkheden er zijn m.b.t. de plaatsing van zonnepanelen in de beschermde mijnwijken en dit gebeurt dan in de vorm van sneltoetscriteria. In dat geval hoeft het bouwplan niet meer ter beoordeling aan de stadsbouwmeester te worden voorgelegd.

Deze nota is een aanvulling op de welstandsnota en wordt vastgesteld als zijnde welstandsbeleid.

Kortom, het plaatsen van zonnepanelen wordt van geval tot geval beoordeeld door de stadsbouwmeester en het is wenselijk om sneltoetscriteria te ontwikkelen die inzicht geven in de (on)mogelijkheden tot het plaatsen van zonnepanelen en –collectoren.

3. Beleidskader

Na een uiteenzetting over de van toepassing zijnde wet- en regelgeving wordt in dit hoofdstuk het daadwerkelijke beleid (sneltoetscriteria) uiteengezet. Vooreerst wordt de reikwijdte van het beleid beschreven, daarna de gekozen systematiek en vervolgens zijn de sneltoetscriteria nader beschreven. Daarnaast is een hardheidsclausule opgenomen die het mogelijk maakt om af te wijken van het beleid.

3.1 Reikwijdte van het beleid

In de Wabo en het Bor is geregeld in welke gevallen de plaatsing van zonnepanelen- en collectoren al dan niet vergunningvrij zijn (zie hoofdstuk 2.1).

Indien de zonnepanelen en –collectoren vergunningvrij kunnen worden geplaatst is toetsing aan het bestemmingsplan / de beheersverordening, de Welstandsnota en dit beleidsstuk niet aan de orde.

Indien de zonnepanelen en/of –collectoren wel vergunningplichtig zijn, is dit beleid in beginsel van toepassing. Hierop gelden echter 2 uitzonderingen:

1. Indien de zonnepanelen en/of collectoren om bouwtechnische redenen vergunningplichtig zijn – indien dus niet wordt voldaan aan de in artikel 2 lid 6 van bijlage II van het Bor opgenomen voorwaarden – dan betreft het mogelijk geen standaard zonnepanelen of worden ze op een andere wijze op het dak gesitueerd en is het wenselijk dat per geval wordt bekeken of al dan niet medewerking aan de zonnepanelen kan worden verleend. De aanvraag wordt dan altijd ter beoordeling aan de stadsbouwmeester en /of de monumentendeskundige voorgelegd.
2. Indien de zonnepanelen / -collectoren op een monument worden geplaatst, wordt de aanvraag ook altijd aan de stadsbouwmeester voorgelegd en tevens aan de Rijksdienst. De stadsbouwmeester staat het vrij om onderhavig beleid geheel of gedeeltelijke toe te passen.

Het beleid is verder van toepassing op woon- en bedrijfspanden en ook op stellage van zonnepanelen / -collectoren op de grond (in de tuin).

Vergunningplicht zonnepanelen / -collectoren	Beleid van toepassing	Advisering stadsbouwmeester / monumentendeskundige
Vergunningvrij	nee	nee
Vergunningplichtig		
- pand gelegen in beschermd dorpsgezicht en panelen voldoen aan voorwaarden artikel 2 aanhef en lid 6 van bijlage II Bor	ja	nee
- pand gelegen in beschermd dorpsgezicht en panelen voldoen niet aan voorwaarden artikel 2 aanhef en lid 6 van bijlage II Bor	nee	ja
- pand niet gelegen in het beschermd dorpsgezicht en panelen voldoen niet	nee	ja

aan voorwaarden artikel 2 aanhef en lid 6 van bijlage II Bor		
- panelen worden geplaatst op of aan een monument	Kan van toepassing worden verklaard	ja
- panelen worden in tuin op de grond geplaatst	ja	nee

3.2 Systematiek van het beleid

Zoals uit het voorgaande volgt is het beleid dus geschreven voor de vergunningplichtige zonnepanelen en – collectoren in de beschermde dorpsgezichten en voor vergunningplichtige zonnepanelen op de grond. Het beleid kan dus tevens van toepassing worden verklaard op een monument op advies van de stadsbouwmeester en/of de monumentdeskundige.

In dat geval wordt getoetst aan het bestemmingsplan en aan de Welstandsnota.

Gelet op het feit dat het van toepassing zijnde bestemmingsplan “Beschermd Dorpsgezicht Mijnskoloniën Brunssum” vrij recent is vastgesteld, is in bepaalde mate aansluiting gezocht bij de gebiedstypering in dat bestemmingsplan.

Relevant hierbij is dat de panden in een aangewezen stads- of dorpsgezicht een andere status hebben dan aangewezen monumenten. Bij de aanwijzing van een monument gaat het immers om de karakteristiek / monumentale waarde van het pand zelf en bij de aanwijzing van een beschermd stads- of dorpsgezicht gaat het om een bepaalde karakteristieke waarde van een gebied, zoals een woningtypologie, een straat, een plein, een groenvoorziening, tuinmuur of iets dergelijks. Dit betekent dat niet een afzonderlijk pand centraal staat, maar de uitstraling van een gebied.

Waardevolle en minder waardevolle gebieden en panden

Het beschermde dorpsgezicht van Brunssum is een aaneengesloten gebied. Dit maakt dat er delen zijn met een hogere beschermingsgraad en delen met een minder hoog beschermingsniveau.

Locaties en gebouwen die meer beschermd zijn, zijn in het bestemmingsplan aangeduid als ‘specifieke bouwaanduiding – karakteristieke bouwstijl mijnkolonie’ en / of ‘waarde Cultuurhistorische elementen’. Het betreft hier veelal locaties waar de waarden uit het mijnverleden nog goed behouden zijn gebleven, zoals kenmerkende gevels, daken, tuinmuurtjes of een authentiek straatpatroon, pleinvorming of specifieke groenelementen.

Binnen het aangewezen gebied zijn echter ook locaties die minder waardevol zijn en die soms ‘meer toevallig’ binnen het aangewezen gebied gelegen zijn. Het betreft hier veelal gebouwen die niet middenin de mijnwijken zijn gelegen, maar bijvoorbeeld aan de rand daarvan of (nieuwbouw)woningen die ook in reguliere woonwijken voorkomen (bijvoorbeeld woningen aan de Prins Hendriklaan, Rimburgerweg, Venweg, Wenckebachstraat, etc...).

Deze gebieden zijn in het bestemmingsplan niet nader aangeduid. Uit het bestemmingsplan volgt dat met name de panden en/of straten van (ongeveer) na 1970 niet nader zijn aangeduid en dus op basis van het bestemmingsplan als minder waardevol zijn aangemerkt.

Derhalve is ervoor gekozen om in dit beleid een onderscheid te maken tussen panden vóór (omstreeks) 1970 en na (omstreeks) 1970. Het betreft hier geen harde scheidslijn, maar een indicatie van locaties die meer of minder beschermd moeten worden. Bij twijfel (bijvoorbeeld indien de aanvraag betrekking heeft op een pand uit 1969) wordt het bestemmingsplan geraadpleegd. Indien het pand is aangeduid als 'specifieke bouwaanduiding – karakteristieke bouwstijl mijnkolonie' en / of gelegen is aan een gebied dat is aangeduid als 'waarde Cultuurhistorische elementen', dan geldt het strengere regime voor panden vóór 1970 en anders wordt het plaatsen van zonnepanelen onderworpen aan het minder strenge regime.

Ligging voor-, zij- of achterzijde pand

In beginsel is op verzoek van de stadsbouwmeester en monumentendeskundige geen onderscheid gemaakt tussen de voorzijde, zijzijde en achterzijde van panden (die aan openbaar toegankelijk gebied gelegen zijn). Beiden zijn van mening dat ook het openbare gebied gelegen aan de achterzijde onderdeel uitmaakt van het beschermde gebied.

De ingestelde raads werkgroep is van mening dat de achterpaden eigenlijk alleen bezocht worden door omwonenden, omdat het hier geen doorgaande weg betreft. Het heeft stedenbouwkundig gezien dus een andere waarde dan een openbaar gebied dat door eenieder (kan) worden gebruikt. Derhalve heeft de raads werkgroep geadviseerd om voor zonnepanelen aan de achterzijde geen nadere randvoorwaarden te stellen indien daar slechts sprake is van een achterpad dat nagenoeg alleen door omwonenden wordt gebruikt ofwel slechts beperkt gebruikt wordt. Dit geldt dan uiteraard ook voor de zijzijde van een pand.

Indien aan de achter- of zijzijde openbaar gebied is gelegen dat door eenieder is te gebruiken, zoals bijvoorbeeld een openbare groenvoorziening, de doorgaande openbare weg, een parkeerterrein, water, e.d. dan worden wel nadere voorwaarden gesteld.

Ligging op hellende daken, platte daken en op de grond

Verder is een onderscheid gemaakt tussen zonnepanelen op schuine daken en op platte daken en volledigheidshalve is nog beleid toegevoegd m.b.t. de plaatsing van zonnepanelen op stellages in de tuin.

Sneltoetscriteria

De beleidsregels zijn geformuleerd als sneltoetscriteria die toegevoegd worden aan de Welstandsnota. Op basis van de sneltoetscriteria wordt een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de plaatsing van zonnepanelen / -collectoren beoordeeld en vindt zonder tussenkomst van de stadsbouwmeester / monumentendeskundige de besluitvorming plaats. Bij twijfel of in de gevallen dat dit beleid niet van toepassing is wordt de omgevingsvergunningaanvraag aan de stadsbouwmeester / monumentendeskundige voorgelegd.

3.3 Sneltoetscriteria

In deze paragraaf zijn de sneltoetscriteria uitgewerkt.

A) Het plaatsen van zonnepanelen is géén optie:

- bij uitzonderlijke monumenten met een speciale cultuurhistorische waarde of betekenis;
- op daken met een bijzondere vorm, zoals ronde, veelhoekige, spitse, bolle of holle vorm;
- op daken met bijzondere of kwetsbare materialen, zoals riet, leien, metalen (koper, zink en soms lood) en zeldzame typen dakpannen, bijv. Oegstgeesterpan, Lucas IJsbrandspan, Hildersheimerpan, alsmede pannen met bijzondere en decoratieve patronen.

B) Platte daken

Op platte daken worden zonnepanelen/-collectoren toegestaan indien:

- de afstand tot de dakrand gericht naar de openbare ruimte groter of gelijk is aan twee maal de hoogte van het hoogste paneel/collector en minimaal een meter bedraagt;
- de afstand tot de dakrand niet gericht naar de openbare ruimte groter is dan één maal de hoogte van het hoogste zonnepaneel/-collector.

C) Hellende dakvlakken bij panden van vóór 1970

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de ligging van het dakvlak naar voor iedereen toegankelijk en ook door iedereen te gebruiken openbaar gebied en de ligging van het dakvlak naar openbaar gebied dat slechts door omwonenden wordt gebruikt (achterpaden)

1. Zonnepanelen aan de voorzijde en aan de zij- en achterzijde van volledig openbaar gebied (openbaar plantsoen, openbare groenvoorziening, openbare doorgaande weg, water, e.d.):

Op hellende dakvlakken worden zonnepanelen/-collectoren toegestaan indien:

- de hellingshoek van de panelen/-collectoren gelijk is aan de dakhelling;
- de afstand tot de dakrand, de hoekkepers en de nok minimaal 2 pannen bedraagt;
- de panelen/-collectoren niet onder hoekkepers of boven kilkepers worden geplaatst;
- de historische kapconstructie gerespecteerd wordt en de onderliggende pannen niet worden verwijderd;
- de panelen/-collectoren allemaal in dezelfde stand en in een aaneengesloten rechthoekig of vierkant vlak worden aangebracht.
In afwijking van het hiervoor gestelde met betrekking tot het rechthoekig of in vierkant verband plaatsen van de zonnepanelen mogen op schilddaken¹ de zonnepanelen in een aaneengesloten en trapsgewijs verband worden aangebracht. De zonnepanelen mogen per rij slechts met één zonnepaneel verspringen.
- de kleur van de panelen/-collectoren donkergrijs/bruin of zwart is, of in de kleur van de onderliggende dakpannen en de panelen niet in glans afsteken;
- de kleur van de randen en rasters gelijk is aan de kleur van de zonnepanelen (dus in ieder geval geen afstekende zilveren rasters).

¹ Een schilddak of schildkap is een daktype dat wordt gevormd door twee driehoekige schilden of dakvlakken aan de korte kant en twee trapeziumvormige schilden aan de lange kant van het gebouw.

2. Zonnepanelen aan de zij- en achterzijde, dat gericht is naar beperkt toegankelijk openbaar gebied (achterpad):

Bij plaatsing van zonnepanelen/-collectoren aan de zij- of achterzijde van een gebouw gelden geen nadere regels. Bewoners wordt wel geadviseerd om zoveel als mogelijk aansluiting te zoeken bij de beleidsregels voor panden van vóór 1970. Uniformiteit komt immers de kwaliteit van de leefomgeving alsook hun eigen woningwaarde ten goede.

D) Hellende dakvlakken bij panden van na 1970

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen panden en gebieden die aangeduid zijn in het bestemmingsplan “Beschermd Dorpsgezicht Mijnskoloniën Brunssum” en niet zijn aangeduid

1. De beleidsregel voor panden van vóór 1970 (sub C) is van toepassing indien:

Het pand in het bestemmingsplan is aangeduid als ‘specifieke bouwaanduiding – karakteristieke bouwstijl mijnkolonie’ en / of gelegen is aan een gebied dat is aangeduid als ‘waarde Cultuurhistorische elementen’.

2. Bij plaatsing van zonnepanelen/-collectoren op een gebouw gelden géén nadere regels indien:

Het pand in het bestemmingsplan niet is aangeduid als ‘specifieke bouwaanduiding – karakteristieke bouwstijl mijnkolonie’ en / of gelegen is aan een gebied dat is aangeduid als ‘waarde Cultuurhistorische elementen’.

Bewoners wordt wel geadviseerd om zoveel als mogelijk aansluiting te zoeken bij de beleidsregels voor panden van vóór 1970. Uniformiteit komt immers de kwaliteit van de leefomgeving alsook hun eigen woningwaarde ten goede.

E) Op erven

Bij plaatsing van zonnepanelen/-collectoren op een erf gelden de volgende uitgangspunten:

- de installatie is op de gewenste locatie goed te richten naar de zon, kan zonder veel schaduwval zonlicht opvangen en levert een relevante bijdrage aan het milieu;
- de installatie leidt niet tot verlies van cultuurhistorische of historisch-ruimtelijke waarden voor het gebouw in zijn totaliteit of voor het gebied in zijn geheel;
- het aanzicht en de ruimtelijke samenhang van het perceel en het gebouw lijden niet onder de installatie;
- de installatie blijft zoveel mogelijk uit het zicht en staat op een van de minst waardevolle of minst kwetsbare delen van het perceel;
- de installatie heeft geen gevolgen voor belangrijke uitzichten op, vanuit of binnen het perceel;
- met eventuele graafwerkzaamheden wordt het bodemarchief niet verstoord of gaan geen archeologische waarden verloren.

3.4 Hardheidsclausule

Het opstellen van beleid is altijd een momentopname dat gebaseerd is op gevallen die in de praktijk al eens zijn voorgekomen.

Er kunnen zich echter situaties voordoen waarbij toepassing van dit beleid achteraf bezien toch niet wenselijk is. Er kan bijvoorbeeld sprake zijn van een paneel waar in dit beleid nog geen rekening mee is gehouden en dat niet past in het beleid, maar toch een mooie oplossing is of een situatie dat juist past in het beleid , maar dat op het betreffende gebouw juist absoluut niet gewenst is.

Het moet dan ook mogelijk zijn om gemotiveerd van het beleid af te kunnen wijken.

De procedure is dan als volgt: het betreffende plan wordt voorgelegd aan de stadsbouwmeester / monumentendeskundige en deze beslist gemotiveerd om al dan niet af te wijken van het onderhavige beleid.

4. Proces

Het onderhavige beleid is tot stand gekomen met medewerking van de stadsbouwmeester en de monumentendeskundige. Het beleid is tevens besproken met het Steunpunt Archeologie & Monumentenzorg Limburg (SAM).

Het beleid is op 10 juli 2018 voorgelegd aan het college en wordt reeds anticiperend als toetsingskader gebruikt. Een en ander om te bezien of het beleid werkbaar is en in alle gevallen kan worden toegepast.

Vervolgens is het concept-beleid voorgelegd aan de raad. Vanuit de raad zijn enkele opmerkingen ingekomen. Deze opmerkingen zijn gevoegd bij de eventuele opmerkingen gedurende inspraakprocedure.

Daarna is het beleid gedurende 6 weken voor eenieder ter inzage gelegd vanaf 6 december 2018 t/m 16 januari 2019 en is gedurende die termijn de gelegenheid geboden om een zienswijze in te brengen. Tevens is op 12 december 2018 een openbare inspraakavond georganiseerd.

Er zijn gedurende de terinzagetermijn geen zienswijzen ingediend.

Ambtelijk is wel een kleine aanpassing aan het beleid gedaan. Het is namelijk wenselijk om ingeval sprake is van een schilddak de regelgeving omtrent plaatsing op het dak iets te versoepelen. Dit is nader beschreven in de sneltoetscriteria onderdeel C.

Tijdens de raadscommissie op 26 maart 2019 heeft de raadscommissie de wens uitgesproken om het beleid nog eens voor te leggen aan een raadswerkgroep. Op 18 juni 2019 heeft de raadswerkgroep de aanbeveling gedaan om bij zonnepanelen aan de achterzijde geen nadere randvoorwaarden te stellen. Ambtelijk is dit vertaald in een onderscheid tussen simpel gezegd volledig openbaar gebied (groenvoorziening, doorgaande openbare weg, water e.d.) en beperkt openbaar gebied (achterpaden). Dit is niet alleen voor de achterzijde, maar ook voor de zijzijde opgenomen.

Daarnaast is een hardheidsclausule opgenomen om incidenteel af te kunnen wijken van het beleid.

Vervolgens is het beleid op 17 september 2019 vastgesteld door de raad. Dit besluit is op datum bekendgemaakt en vervolgens op datum in werking getreden.

INSPRAAKAVOND ZONNEPANELEN IN DE BESCHERMDE MIJNWIJKEN

Datum : 12 december 2018 van 19.00 – 21.00 uur in de Brikke Oave.

Aanwezig : Portefuillehouder RO wethouder J. Palmen, J. Hacking (secretaris welstand), H. Lelieveld (juridisch beleidsmedewerker RO), I. Povs  (stadsbouwmeester), H. Janssen (Monumentendeskundige), enkele raadsleden en diverse burgers

1. Opening

De wethouder heet eenieder welkom.

2. Presentatie

Mevrouw Lelieveld geeft een presentatie met de navolgende onderwerpen:

- Aanleiding om tot onderhavig beleid te komen (klimaatdoelstellingen, Brunssum voor groot deel aangewezen als beschermd dorpsgezicht)
- Vergunningplicht voor het realiseren van zonnepanelen op dakvlakken die naar openbaar gebied zijn gekeerd
- Hoe kun je weten of je een vergunning nodig hebt en/of dat je woonachtig bent in een beschermd dorpsgezicht (Kadastraal vastgelegd, vaak in eigendomsakte opgenomen, bestemmingsplan vastgesteld)
- Waarom het even geduurd heeft eer beleid is opgesteld (zoeken naar een goede balans tussen kwaliteit en duurzaamheid, peilen waar de behoefte ligt)
- Proces: uitleg over de procedure

Vervolgens heeft de heer Hacking wat verteld over de inhoud van het beleid (sneltoetscriteria). Via beeldmateriaal laat hij zien wat al dan niet gewenst is vanuit kwalitatief oogpunt. De stadsbouwmeester en monumentendeskundige hebben aanvullend nog wat toegelicht.

3. Vragen en opmerkingen van de aanwezige burgers

- Een enkeling geeft aan dat door het stellen van regels de burger te maken krijgt met hogere kosten en mogelijk ook minder rendement. De burger is namelijk gebonden aan een bepaald soort panelen en kan meestal ook minder panelen realiseren, omdat het beleid uitgaat van rechte vlakken.

Antwoord gemeente: De gemeente erkent dit probleem, maar wil geen afbreuk van kwaliteit in de beschermde mijnwijken. In de meeste gemeenten worden zonnepanelen in beschermde wijken niet eens toegestaan, echter dat gaat de gemeente Brunssum juist weer te ver. Er is immers een duurzaamheidsdoelstelling en het realiseren van zonnepanelen is op dit moment het meest eenvoudig te

realiseren. Windenergie en grootschalige zonneweides kunnen nog niet echt rekenen op maatschappelijk draagvlak en andere energiebronnen zijn nog in ontwikkeling.

Met dit beleid wordt het realiseren van zonnepanelen in de beschermde mijnwijken mogelijk gemaakt, maar wordt tegelijkertijd ook de kwaliteit van woningen en wijken gewaarborgd.

- Enkele bewoners vragen of er contact is met de woningbouwverenigingen en of zij ook gebonden zijn aan de regels.

Antwoord gemeente: Ook de woningbouwverenigingen moeten zich houden aan het beleid en zijn ook bereid om zonnepanelen die thans niet aan het beleid voldoen, om te wisselen in panelen die wel in het beleid passen.

- Bewoners vragen zich af of installateurs wel voldoende op de hoogte zijn van de vergunningplicht en het nieuwe beleid.

Antwoord gemeente: In het kader van het zonnepanelenproject, waarbij de gemeente partij is voor wat betreft de financiering, is Volta Limburg geïnformeerd omtrent het grote beschermde dorpsgezicht binnen de gemeente Brunssum. In de meeste gevallen is ook een vergunning aangevraagd. Zodra het beleid is vastgesteld, zal Volta omtrent het beleid worden geïnformeerd.

In principe zouden installateurs op de hoogte moeten zijn van de vergunningplicht in beschermde stads- en dorpsgezichten en zij zouden hun klant daarover moeten informeren.

Daar staat tegenover dat primair de verantwoordelijkheid voor het aanvragen van een benodigde vergunning bij de aanvrager / eigenaar ligt.

Op onze website is dat bij de informatie omtrent het zonnepanelenproject ook expliciet opgenomen.

- Burgers vragen zich af of bomen gekapt worden om zonnepanelen mogelijk te maken.

Antwoord gemeente: Er worden geen bomen gekapt om zonnepanelen mogelijk te maken. Voor het kappen van bomen in het openbaar gebied is sowieso altijd een omgevingsvergunning voor kappen verplicht, maar zoals vermeld, is de aanleiding voor het kappen van een boom niet gelegen in de realisering van zonnepanelen.

- Burgers vragen zich af of de gemeente gaat optreden tegen illegaal gerealiseerde panelen en/of panelen die niet passen in het beleid.

Antwoord gemeente: Voor alle panelen die zonder vergunning zijn gerealiseerd zal alsnog een vergunning moeten worden aangevraagd. Indien de panelen niet passen in het beleid, zal naar een maatwerkoplossing worden gezocht. Per geval zal bekeken worden of de zonnepanelen aangepast moeten worden.

4. Interactieve sessie met aanwezige burgers

In de zaal is een aantal foto's opgehangen van dakvlakken waarop zonnepanelen zijn gerealiseerd. Het betreft met name dakvlakken van woningen die niet in Brunssum gelegen zijn.

Een aantal gerealiseerde zonnepanelen voldoet aan het onderhavige beleid en een aantal panelen passen niet in het beleid.

De aanwezige burgers wordt gevraagd om met een plakkertje aan te geven of zij positief of negatief tegenover de desbetreffende zonnepanelen staan. Een groen plakkertje staat voor positief en een rood plakkertje voor negatief.

Uit het plakken kon de navolgende conclusie getrokken worden:

- De meeste bewoners zien toch graag een bepaalde uniformiteit in de wijze waarop de zonnepanelen gelegd worden (ofwel landscape ofwel portret, maar niet allebei door elkaar).
- Rechte vlakken hebben de voorkeur.
- Zwarte panelen zonder randen worden positiever ontvangen dan blauwe panelen met zilveren rasters en randen.
- Zowel uit het plakken alsook uit de mondelinge discussie / vraagstelling bleek dat er ook wel mensen zijn die eigenlijk liever geen zonnepanelen op de daken zien.

2. Sluiting

Om ca. 21.00 uur wordt de inspraakbijeenkomst afgesloten.

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE RUIMTE & TECHNIEK

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 3 SEPTEMBER 2019 OM 19.00 UUR

IN DE RAADZAAL VAN HET BESTUURSCENTRUM

Besluitenlijst van de openbare vergadering van de raadscommissie Ruimte & Techniek, gehouden op dinsdag 3 september 2019 om 20:00 uur in de Burgemeester Quintzaal. Voorafgaand vergadert de raadscommissie Algemeen Bestuurlijke Aangelegenheden. Parallel vergadert de raadscommissie Burgerzaken en aansluitend de raadscommissie Middelen in de raadzaal van het bestuurscentrum.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via de griffie.

AANWEZIG COMMISSIE RUIMTE & TECHNIEK:

Voorzitter:	Dhr. G.M.E. Gerards (BCD)
Burger-commissieleden:	Dhr. J.L.M. de Rooij (BBB Lijst Palmen) Dhr. A. van der Linden (PAK) toehoorder Dhr. P.J.W.M. Vermeulen (PAK) Dhr. J.G. Schoenmakers (BCD) Dhr. J.H. Peeters (BCD) Dhr. T.G.F. Lückers (Lijst Borger) Mw. V.J.G.M. Braam (PvdA) Dhr. R.A.P. Claus (CDA)
Raadsleden:	Mw. S. Offermans (BBB Lijst Palmen) Dhr. J.H.T.J. van Oppen (VVD) Dhr. H. Offermans (PvdA) Dhr. C.R.M. Claus (CDA)
College:	Burg. G.B.M. Leers
Notulist:	Dhr. D.G.M.G. Franssen
Ambtelijke ondersteuning:	Mevr. Lelieveld
Externe ondersteuning:	Geen
Participanten:	Geen

Track 1

Agendapunt 1: Opening

De voorzitter opent de vergadering om 19.50 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst Ruimte & Techniek d.d. 11-6-2019

De concept besluitenlijst van de raadscommissie Ruimte & Techniek d.d. 11-6-2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Agendapunt 2b: Vaststellen toezeggingenlijst (afgedaan tussen 30-5 en 22-8-2019)

De toezeggingenlijst met nummer 18 (2019) is akkoord. De toezeggingen worden als afgedaan beschouwd.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht

In het kader van de actieve informatieplicht geeft burgemeester Leers een toelichting op de afwezigheid van wethouder Jo Palmen.

In het kader van de passieve informatieplicht zijn geen vragen gesteld door raadsfracties.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen

De portefeuillehouder geeft een toelichting op de stand van zaken eindafrekening Buitenring.

Agendapunt 3: Aanvullend welstandsbeleid zonnepanelen in de beschermde mijnwijken; Gemeenteblad 2019/12 (versie 2)

Burgemeester Leers beantwoordt de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door mevr. Lelieveld.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van volgend concept raadsvoorstel/-besluit:

Besluit:

1. Vast te stellen het aanvullende welstandsbeleid (versie 5 augustus 2019) voor zonnepanelen in de beschermde mijnwijken;
2. Ermee in te stemmen dat de motie van 13 november 2018 (Gemeentebladnr. 2018/81) met de vaststelling van het beleid is afgedaan.

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Bespreekstuk” te behandelen in de raad.

Agendapunt 4: Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 20.54 uur.